

Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАН України
відділ історії зарубіжної філософії
сектор історії східної філософії

26 травня 2026, 18:00

СЕМІНАР ДОСЛІДНИКІВ СХІДНИХ ФІЛОСОФІЙ

Засідання СЛІІ

приєднатися до конференції Google Meet можна за покликанням:

<https://meet.google.com/tqf-sbxw-gqe>

Тема доповіді: «ДЖИДДУ КРІШНАМУРТІ: НАСИЛЬСТВО І ЧИ МОЖЛИВЕ ЖИТТЯ БЕЗ НАСИЛЬСТВА»

Доповідач:

Ігор Карівець, д. філос. н., доцент, завідувач
кафедри філософії Національного університету
«Львівська політехніка»

Співдоповідач:

Юрій Завгородній, д. філос. н., с. н. с., Інститут
філософії імені Г.С. Сковороди НАН України

Цикл семінарів у рамках виконання планової теми
«Концептуалізація насильства і ненасильства
у східних релігійно-філософських традиціях»

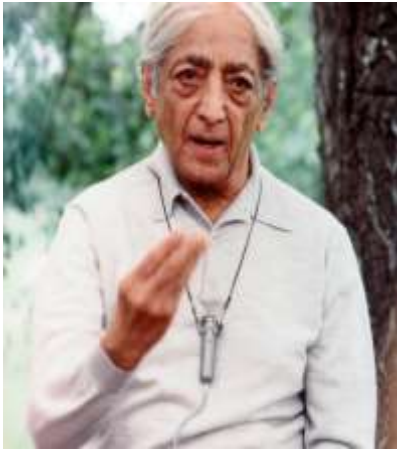
ЗАПРОШУЄМО УСІХ ЗАЦІКАВЛЕНИХ!

Див.: www.tdsf.kiev.ua/

http://community.livejournal.com/ukr_asia_philos

<http://www.facebook.com/OrientalPhilosophiesSeminarKyivUkraine>

ТЕЗИ

Джидду Крішнамурті (1895–1986) важко визначити, хто він такий. Сам він вважав себе “ніким”: одного разу на питання слухача “хто він такий?”, він відповів: “ніщо”. Він забороняв називати себе “гуру”, “вчителем”, “проповідником”, “духовним наставником”, “філософом”, “вірянином” тощо, бо він не пропонував жодного “вчення”, жодної “філософії”, жодної теології чи системи ідей; він також заперечував “шляхи до істини”, які пропонують релігії світу, філософії, різноманітні “духовні практики” тощо, а медитацію називав

“самогіпнозом”.

Єдине на чому він наголошував у своїх бесідах по всьому світу так це на спостереженні за всім життям (“цілим полем життя”), яке не ділиться на “внутрішнє” і “зовнішнє”, на “спостерігача” і “спостережуване”.

Проблема насильства, як і будь-яка інша проблема, виникає тому, що людина не вміє дивитися на насильство цілісно, дивитися на нього як на складну проблему; вона хоче позбутися наслідку, тобто самого насильства, але не його причин. Але насильство не зникає попри “боротьбу” з ними.

Завдання виховання й освіти у формуванні в людині “цілісного розуму”, який здатний схоплювати або розуміти “ціле поле життя”, а не лише якусь його частину й бути спеціалізованим, а також допомогти людині розуміти себе, свої цілі у житті, розуміти й усвідомлювати шляхи співпраці та співтворчості з іншими.

Тож ми розглянемо, як Джидду Крішнамурті розуміє насильство, які його причини, чи можливо звільнитися від насильства і залишитися живим в цьому “жахливо жорсткому світі”.

На фото: Джидду Крішнамурті, Каліфорнія, Оджай (Ojai), 1978 р. Фотограф Michael Mendizza.